

DIN PUBLIC

Să fie oare adevărat?

Primă spre publicare următoarele: Am fost cu insistență rugat de președintele Impus al Cercului nostru cultural să țin în ședința publică din 20 Mai a. c. o conferință. Am ezitat, deoarece mă găsiam aproape surmenat în urmă muncii mele ce trebuie să o depun în scopul bunului mers al școlii No. 4 în fruntea căreia mă găsc de aproape 3 ani și pentru motivul, că față de asistența la care mă așteptam să ia parte, nici n'asăși găsit momentan un subiect potrivit. Am fost amenințat însă de d-l președinte, că dacă nu mă angajez să pregătesc o conferință, va ruga autoritățile școlare să mă oblighe prin ordin să mă execut. I-am răspuns: „Dragoste cu sila nu se face și în consecință n'am să pregătesc nici o conferință”.

Cu considerare însă la bunul nume al școlii noastre, la care urma să se țină ședința cercului cultural și fiind la câteva zile din nou rugat de către președinte, i-am răspuns că am să țin o conferință al cărui titlu va fi: „Mai multă bunătate, mai multă cinste, mai multă morală”. D-l președinte a rămas încântat și tot timpul dinaintea ședinței își vorbea în chipul cel mai blajin, arătându-mi atâta dragoste, cum n'am văzut decând îl cunosc.

Tocmai cetisem „Cartea vieții” de dr. Förster în traducere de d-l N. Pandelea, în care am găsit pasagi atât de frumoase care se potrivesc de minune, ba se refer chiar la stările înăcrite din țara noastră și, cum această carte este o adevărată evanghelie a bunătății, un instrument de preț pentru însușirea în sufletele viitoare elite a neamului nostru a principiilor morale și a deprinderilor de om civilizată, m'am hotărât să-mi lucrez conferința pe baza acestei cărți. Știam eu bine, că dușmanii mei — din fericire nu prea mulți — se vor simți vizati de conferința mea, pe care aș putea-o asemăna cu un portret, care ori din care colț al casei l'ai privi, pare că se uită la tine, dar cunoaștem tot așa de bine adevărul maxime d-lui Ioan Al. Brătescu-Voinescu, care servește drept motto cărții d-sale: „In slujba păcii” și anume: „Dacă te-ai hotărât să spui adevărul, pregătește-te de suferință”. Încredințat însă, că acea carte, care mi-a servit ca bază și dia care am extras pasagi întregi, ceea ce am amintit la începutul conferinței mele, este aprobată de On. Minister de războiu, potrivit referatului Marelui Stat Major al Armatei cu No. 424 din 14 Iunie 1919, ca manual didactic de educație morală pentru elevii școlilor militare și de Onor. Minister al Instr. (prin Consiliul Permanent) cu No. 203 din 27 Mai 1920 pentru școlile secundare de băieți și de fete, școlile normale, comerciale și seminarii, eram încredințat, că nu mi se poate întâmpla nici un rău ori cât ar încerca cei câțiva dușmani ai mei (direcția și doare) să o interpreteze altcum.

La vârsta mea și după un serviciu de 26 ani în învățământ, am fost și sunt atât de prudent, să nu mă folosesc de cuvinte incriminabile. Am scris în viața mea sute de articole. Am ținut însă totdeauna seamă de înțeleptele cuvinte ale mult regretatului meu profesor: dr. Valeriu Branice, care ne spunea dela catedră: „Eu când scriu un articol văd înaintea mea pe procuror și în spate pe jandarm și nu greșesc...”

N'am infundat pușcăria pe

timpul unguitor, cari n'au născut căutau pricină, cu atât mai puțin mă țineu afară, când adevărul spus de mine este aprobat de 2 Ministere și în specia de Comitetul permanent, în fața cărora aș voi să ajung și care hotărât are să mă achite, ba chiar are să îmi dea satisfacție.

Mă prinde mirarea, că mi se și pot aduce acuzațiuni, că în vreme însuși d-l Inspector general, care prin faptul, că a ascultat întreaga conferință, ba m-a felicitat chiar, s-a identificat cu cele spuse de mine și deci s-a făcut părtes la oșanda de mi se cere prin faimposul proces verbal și raport al președintelui impus al Cercului cultural No. 2.

Zvonul ce se zice, că ar circula prin oraș „privitor la înlocuirea mea în postul de director, mă lasă absolut rece, cu toate că se poate întâmpla și această minune.

Am în fața mea Regulamentul școlar, care la Art. 121 prevede următoarele:

Direcția unei școli primare cu mai multe posturi se pierde:

a) Prin un concediu mai mare de 6 luni dela catedră și dela direcție, sau numai dela una din ele.

b) În urma aplicării unei pedepse mai mare decât amenda, dată pe baza raportului motivat al inspectorului primar de circumscripție și a avizului inspectorului general primar respectiv.

Cum vedeți în cazul meu nu este nici una din aceste 2 culpe. Pedepsa prevăzută sub b) nu mi se poate aplica, ori cât ar încerca unele capete pătrate să-mi găsiască vină, deoarece mai întâiu ar trebui ca cele 2 Ministere să delragă aprobarea acestei cărți de care m'am folosit și să o scoată din bibliotecile de școală. Ori aceasta Onor. Minister nu o va face nici chiar de dragul președintelui Cercului cultural No. 2 din Municipiul Brașov.

De altcum cu data de 21 Iunie a. c. am înaintat Onor. Revizor școlar de aici următoarea rugare:

D-le Revizor, la acuzațiunile președintelui Cercului Cultural No. 2 din municipiul Brașov, d-l institutor G. M., cuprinse în raportul și procesul verbal încheiat cu ocaziunea ședinței acestui cerc în ziua de 20 Mai a. c. deoarece conferința mea citită în ședința publică a fost greșit, ba chier tendențios interpretată, atribuindu-mi-se grave acuzațiuni, pentru statorirea înțeleșului adevărat și a scopului ce am urmărit, precum și pentru constatarea și pedepșirea vinovatului, cu onoare Vă rog să binevoiți o interveni, ca Onor. Minister al Instrucțiunii publice să ordoneze, de urgență, o anchetă, la care propun de martor pe d-l Inspector general I. Grigorescu, care a fost prezent la acea ședință, care m-a felicitat și căruia, din ordinul d-sale, i-am trimis acea conferință în original în ziua de 26 Mai a. c. sub No. 677/928.

Primii etc.

Aștept cu resemnare rezultatul anchetei cerute și am credința nu numai că n'am să fiu pedepsit, ci Onor. Minister îmi va acorda o recompensă chiar pentru curajul avut de a sbiciui unele din relele moravuri incurbate în frumoasa și mândra noastră țară și cari contribuiesc la înjosirea ei în fața streinilor, cari și așa nu ne văd cu ochi buni. Am dat signalul de alarmă cu strigătul: „Desmeteciți-vă!”

„Veniiți cei buni să întronăm în această țară: Bunătatea, cinstea și morală!” Dacă conferința mea își va avea roadele sale chiar și peste 10—15 ani, aș fi cel mai fericit muritor, că am putut și eu ajuta cu ceva la ridicarea scumpei noastre țări din mocrirla în care o-au aruncat mulți inconștienți.

De încheiere țin să vă spun, că am promisiunea mai multor frați colegi, chiar și inspectorii primari, că în cazul când voi fi dat în judecata Consiliului de disciplină, se înscriu ca apărători. Totodată acea conferință se va publica în revista învățătorimii române, ca să la căl mai multă lume cunoaștință de conținutul ei și să se încredințeze cât de neintemeiat și răutăcios a fost raportul d-lui președinte impus al Cercului Cultural No. 2 din Brașov.

Emil Reit.

Un răspuns

ziarului unguresc din loc.

Din partea Comitetului Corporației Industriale din Brașov, suntem rugați să publicăm următoarele:

În Nr. 161 „Brassoi Lapok”, în articolul intitulat „Au achitat pe funcționarele corporației acuzate cu fraude”, a apărut o informațiune eronată cu intențiune, conform căreia celor două funcționare le succese a dovedi, că în corectitudinile cu cari au acuzat pe Ella Kravatzky și Käthe Daniel, le-a comis un secretar defunct al corporației. Deoarece articolul ofensează onoarea secretarului defunct al corporației, dorind a constata adevărul, vă rugăm ca să binevoiți a comunica următoarele, cu atât mai vărtos, deoarece fraudele în mare parte s-au întâmplat după decedarea secretarului:

Ella Kravatzky și Käthe Daniel au fost denunțate pentru fraudă, deoarece ca fost funcționare ale corporației Industriale și-au însușit pe nedrept suma de 95.512 lei 50 bani. Tribunalul din loc cu Nr. 2094/1926 P. a respins denunțul sub pretextul prescrierei, deoarece a aflat că inculpatete sunt funcționare particulare și dela descoperirea crimei până la înaintarea denunțului au expirat 3 luni prescrise prin lege.

În urma apelului Curtea de apel din loc cu decisiul Nr. 106 din 18 Noemvrie 1926, a pus sub acuză pe susnumitele, pronunțând că funcționarii corporației industriale sunt funcționari publici. La desbaterea ținută la 14 Iulie a. c. o mulțime de martori au ovedit acuză, Tribunalul însă și menținu atitudinea, conform căreia cauza s-ar fi prescris și a achitat pe acuzate.

Contra sentinței s-a anunțat apel.

Prin urmare nici vorbă nu poate fi de aceea, că acuzatele ar fi dovedit nevinovăția lor, această afirmațiune e neadevărată, acuzatele nici n-au încercat aceasta, deoarece fraudele și dovedite cu scripte oficioase și cu martori.

Motivul sentinței achititoare e acela, că tribunalul a aflat denunțul de tardiv.

Cu stimă:
Comitetul Corporației industriale.

Referitor la cele publicate de către „Prima Soc. de asigurare pentru înmormântări, G. Szava și A. Szava, în n-rul 161 al ziarului „Brassoi Lapok”, în țin de datorie ca în interesul pu-

blicului și educ următoarele în cunoștință.

Subscrișul, în calitate de fost asigurat la susnumita societate, declar că apelul publicat de această societate nu corespunde întru toate adevărului. S-a întâmplat, între altele, și tatălui meu că în loc să i-se facă o înmormântare de cl. I, conform contractului, a fost altcum înmormântat.

Mi-am spus la timp cuvântul în cauză, dar anumite împrejurări familiare m-au oprit ca să aduc cazul publicității și forurilor judiciare. În urma faptului că numita societate nu a corespuns condițiilor contractuale, eu împreună cu alte 4 partide am încetat asigurarea la această societate.

Mai știu apoi că numita firmă funcționează pe bază materialistă și nu nu corespunde cerințelor impuse de lege astorfel de societăți, din care cauză partidele suferă neplăceri.

Am publicat cele de mai sus pentru lămurirea publicului, referindu-mă la articolul de ziar publicat de numita societate.

Cu stimă
Bibo Jozsef.

Ștufuri de auto-cilindre

se execută în cel mai scurt timp. HANSMANN, Auto-garage, Strada Bisericii române 54. Aci se primesc și 2 ucenici ev. contra plată de întreținere.

622 1—1

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” S. A.

Sucursala Brașov.
Strada Porții No. 11.

Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gramafoane „His Master's Voice” și „Columbia”.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE.

Pension, Restaurant și Baie în liber

„La Stâncile lui Solomon”

Am onoare a invita Onor Public să-mi viziteze **Restaurantul-grădină** deschis de nou precum și **Baia în liber** de asemenea acum aranjată. Stau la dispoziție odăi mobilate cu cost complet. **Circulație cu auto** începând de Duminecă 22 Iulie a. c. Dumineca și în serbători începând dela orele 5 dim., până seara la 9 ore circulă auto la fiecare jum.de oră; în alte zile după trebuință. Plecare: Cafenea (Elite) (Piață). **Bilote de baie împreună cu costul transportului afară: 25 Lei pentru adulți și 15 Lei pentru elevi de școală Dumineca și în serbători de 4—8 o bună muzică.**

Brașov, 21 Iulie 1928.

Cu toată stimă:
EUGEN TEUTSCH

623 1—1

IN SUBSOLUL

HOTELULUI „COROANA”

SE VA DESCHIDE O CAFENEA

nouă, bine aranjată și provăzută cu bune ventilatoare. Deschiderea Duminecă 22 Iulie a. c. Mâncări, beuturi și gustari delicioase. Serviciu prompt.

624 1—2

DIRECȚIUNEA.

Nici o publicitate

De vânzare teren 776 stn. Deal pentru clădirea unei vile sau sanatoriu prelungirea Străzii Tintășilor în apropierea vilei Știrbey. Priveliște admirabilă. pădure de brazi. Adresa „Gazeta Transilvaniei” 301 36—0

O casă nouă de vânzare. Com. pusă din: odaie și bucatărie și dependințe, pe 800 m. Preț 180.000 Lei. Pentru cumărare trebe numai 30—50.000 Lei numerar. A se interesa la: Wilhelm Hirsch, Str. Spitalului 12. 608 2—2

De închiriat cameră mobilată. Valea Oului No. 13 Scheiu. 226 1—1

AVIZ. Perzându-se permisul de circulație No. 676/1927 el.berat de Prefectura Poliției Brașov pe numele Nemeș Alexandru din Brașov, îl declar nul și fără valoare în mâinile ori cui s-ar afla. Nemeș Alexandru. 227 1—1

De vânzare casele din Valea Teii 1 bis. prețul 180.000. Doritorii se vor adresa la proprietar în Str. Paris (Ște D.) No. 6. 2—3

Cețiți și răspândiți
„Gazeta Transilvaniei,”
cel mai vechi ziar românesc

*) Redacția nu ia răspunderea celor publicate în această rubrică.

